

Scenariusz zebrania z rodzicami

Katarzyna Leśniewska

I. Cel spotkania:

- Dostarczenie rodzicom, w tym rodzicom uczniów z Ukrainy, praktycznych informacji związanych z organizacją pracy szkoły i formami wsparcia.
- Stworzenie możliwości do poznania się rodziców i zrozumienia potrzeb.

II. Czas trwania spotkania:

90 minut

III. Wsparcie asystenta międzykulturowego

Jeśli w szkole jest asystent międzykulturowy, warto, aby był obecny na zebraniu. Podczas spotkania jego rolą jest pomoc w tłumaczeniu, wsparcie rodziców w wypełnianiu dokumentów szkolnych, nawiązanie kontaktu z rodzicami.

IV. Wskazówki organizacyjne

Dla stworzenia miłej i swobodnej atmosfery podczas zebrania warto zaproponować rodzicom herbatę i kawę. Przestrzeń klasy powinna zostać przearanżowana. Stoły warto odsunąć pod ściany, a krzesła ustawić w kręgu. Na stołach można rozstawić kawę, herbatę i, w miarę możliwości, drobny poczęstunek.

V. Przebieg spotkania

1. Wprowadzenie.

Nauczyciel wita rodziców i przedstawia cele spotkania. Jeśli asystent nie jest znany rodzicom, przedstawia się i mówi o swojej roli nie tylko podczas spotkania, ale przede wszystkim w szkole.

2. Zadanie integracyjne.

Nauczyciel zaprasza rodziców do ćwiczenia, które pomoże lepiej się poznać. W zależności od stopnia zażyłości rodziców, nauczyciel wybiera jedną z dwóch interakcji opisanych niżej. Warto zwrócić uwagę na poziom znajomości języka polskiego rodziców. Asystent może pełnić rolę tłumacza.

Wariant 1 - zabawa:

Nauczyciel zaprasza do zabawy „Dwie prawdy, jedno kłamstwo”. Prosi, aby rodzice przedstawili dwie informacje o sobie – dwie prawdziwe i jedną fałszywą. Podczas prezentacji pozostałe osoby próbują odgadnąć, która wiadomość nie jest prawdziwa. Zabawa służy przełamaniu lodów. Wzajemne poznanie i rozładowanie napięcia, które towarzyszy zebraniu, pozwoli efektywniej pracować w dalszej części spotkania.

Wariant 2 - rozmowa:

Nauczyciel zaprasza rodziców do połączenia się w pary lub trójki w taki sposób, aby rodzice ukraińscy byli w grupie z polskimi. Prosi, aby się przedstawili i opowiedzieli o sobie (np. czym się interesują, co lubią robić, co lubią gotować itp.). Rodzice słabiej znający j. polski mogą korzystać z tłumaczenia online, rozmawiać w języku, który zna rozmówca (np. angielski) lub posiłkować się tłumaczeniem asystenta.

3. Podstawowe informacje o szkole - prezentacja.

Prezentacja powinna być zwięzła i zrozumiała. Rolą nauczyciela jest wyodrębnienie ze statutu i przedstawienie najistotniejszych kwestii związanych z:

- zasadami obowiązującymi w szkole,
- kalendarzem roku szkolnego,
- podręcznikami wykorzystywanymi w czasie roku szkolnego,
- prawami i obowiązkami ucznia,
- zasadami oceniania (co oceniamy i w jaki sposób, jakie są możliwości poprawiania ocen), w tym także oceniania zachowania,
- procedurami postępowania w różnych przypadkach, w tym w sytuacjach nagłych i trudnych.

Rodzice niepolskojęzyczni przyswoją więcej informacji, jeśli prezentacja będzie dostępna po ukraińsku i po rosyjsku. Warto przygotować na przykład wydruki slajdów w danym języku i rozdać je podczas spotkania. Tłumaczenie słów wychowawcy przez asystenta pozwoli lepiej rozumieć przekaz i stworzy możliwość do zadania pytań.

4. Podsumowanie prezentacji.

Podczas rozmów z rodzicami wychowawca powinien sprawdzić, czy rodzice widzą przed sobą lub przed dziećmi wyzwania. Warto, aby zapytał ich m.in.:

- Czy wszystko, co zostało powiedziane, jest jasne? Co wymaga doprecyzowania?
- Na ile zasady w szkołach, w których uczyły się wcześniej ich dzieci, miały zbieżne lub odmienne zasady? Na czym polegają różnice? W jaki sposób to zmienia sytuację dziecka i rodzica?
- Co budzi wątpliwości lub wydaje się trudne?
- Czy chcą dopytać o coś, o czym nie było wcześniej mowy?

5. Rola rodziców w szkole.

Zaproszenie rodziców – także przybyłych z Ukrainy – do świadomego udziału w życiu szkoły jest bardzo istotne. Wychowawca powinien podjąć następującą tematy:

- Sposoby komunikowania się nauczycieli z rodzicami (w tym dziennik elektroniczny). Warto sprawdzić, czy są rodzice, którzy potrzebują pomocy np. w zainstalowaniu aplikacji na telefon.
- Zgodnie z art. 13. Ustawy o systemie oświaty zadaniem szkoły jest umożliwienie uczniom podtrzymywania poczucia tożsamości narodowej, etnicznej, językowej i religijnej, a w szczególności nauki języka oraz własnej historii i kultury. Rodzice mogą wnioskować, aby zajęcia były prowadzone w jednej z trzech form:
  - w osobnych grupach, oddziałach lub szkołach;
  - w grupach, oddziałach lub szkołach z dodatkową nauką języka oraz własnej historii i kultury;
  - w międzyszkolnych zespołach nauczania.
- Publiczne przedszkola i szkoły organizują naukę religii na życzenie rodziców, zatem należy zgłosić potrzebę zorganizowania lekcji religii dla grupy np. uczniów prawosławnych.
- Wejście w skład rady oddziału, zwanej także „trójką klasową”, daje możliwość bezpośredniego zaangażowania w sprawy klasy i szkoły, w tym reprezentowania rodziców w radzie szkoły.

6. Rada rodziców.

Nauczyciel informuje, że w szkole powoływana jest rada rodziców. Jest to podmiot, który reprezentuje wszystkich rodziców. Wybierany jest każdego roku, ponieważ w jego skład wchodzi przedstawiciele wszystkich oddziałów klasowych (po jednej osobie z każdej rady oddziałowej). Kompetencjami rady rodziców są:

- stanowienie w sprawach programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły. Rada pedagogiczna w porozumieniu, czyli w uzgodnieniu z radą rodziców, ustala kształt programu;
- formułowanie wniosków do wszystkich ważnych organów szkoły (organy, do których są skierowane wnioski nie są zobligowane, żeby je uwzględnić; dlatego bardzo ważne jest, aby formułować je w oparciu o przemyślane, mocne argumenty, gdyż zwiększa to prawdopodobieństwo, że będą przekonywujące i zostaną wzięta pod uwagę);
- opiniowanie ważnych dokumentów szkoły (rada ma głos doradczy, a nie wiążący), w szczególności programu i harmonogramu poprawy efektywności kształcenia lub wychowania szkoły oraz projektu planu finansowego składanego przez dyrektora szkoły.

Rada rodziców może gromadzić środki finansowe z dobrowolnych składek i innych źródeł, np. darowizn, organizowanych kiermaszy i in.

7. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna.

Wychowawca informuje, co jest celem pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz jakie przynosi korzyści. Zaznacza, że obowiązkiem nauczycieli jest rozpoznanie potrzeb i możliwości uczniów, a w razie potrzeby objęcie ich pomocą psychologiczno-pedagogiczną. Skorzystanie ze wsparcia jest dobrowolne i wymaga zgody rodzica lub pełnoletniego ucznia. Rodzic może być również osobą, która zainicjuje udzielanie tej pomocy w szkole (przez przekazanie informacji o potrzebach i możliwościach swojego dziecka) i mieć wpływ na udzielane wsparcie. Podczas zebrania rodzice powinni dowiedzieć się, w jaki sposób, w jakiej formie oraz do kogo mogą zwrócić się po pomoc dla siebie i ich dzieci.

§ 2. 1. *Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana uczniowi w przedszkolu, szkole i placówce polega na rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz rozpoznawaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia i czynników środowiskowych wpływających na jego funkcjonowanie w przedszkolu, szkole i placówce, w celu wspierania potencjału rozwojowego ucznia i stwarzania warunków do jego aktywnego i pełnego uczestnictwa w życiu przedszkola, szkoły i placówki oraz w środowisku społecznym.*

Warto zaznaczyć, że nauczyciele są zobligowani do rozpoznawania i niwelowania czynników środowiskowych, które mogą stanowić bariery dla funkcjonowaniu uczniów. Ich zadaniem jest tworzenia warunków sprzyjających uczeniu się. Mogą to być na przykład następujące działania: dwujęzyczne oznakowanie przestrzeni, obecność asystenta międzykulturowego w klasach z uczniami słabo znającymi język polski, strefy ciszy dla uczniów z nadwrażliwością słuchową lub potrzebujących wyciszenia z powodu napięcia.

Istotne jest również, aby poinformować, że nauczyciele i inne osoby pracujące w szkole są zobligowane do zachowania w poufności informacji dotyczących zdrowia, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych, seksualności, orientacji seksualnej, pochodzenia rasowego lub etnicznego, poglądów politycznych, przekonań religijnych lub światopoglądowych uczniów. Wyjątkiem dotyczącym poufności są sytuacje zagrożenia zdrowia lub życia ucznia lub zgoda rodzica/pełnoletniego ucznia na przekazanie określonych informacji albo kiedy przewidują to przepisy szczególne.

8. Wypełnienie kart informacyjnych o dziecku.

Wychowawca prosi rodziców o wypełnienie karty informacyjnej o dziecku, potrzebnej do określenia, czy i w jakim zakresie istnieje potrzeba objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną (Załącznik nr 1 – wersja polska, Załącznik nr 2 – wersja ukraińska, Załącznik nr 3 – wersja rosyjska).

9. Niezbędnik.

Wychowawca rozdaje rodzicom materiały, na których znajdują się najważniejsze dane kontaktowe do pracowników szkoły (dyrektora, wychowawcy, psychologa/pedagoga szkolnego, asystenta międzykulturowego) oraz lista instytucji lokalnych, w których dziecko i rodzina mogą uzyskać pomoc, z danymi kontaktowymi i krótką informacją, w jakim zakresie te podmioty udzielają wsparcia (np. poradnia psychologiczno-pedagogiczna, ośrodek pomocy społecznej, poradnia zdrowia psychicznego, dom kultury). Rodzice ukraińscy powinni otrzymać tę informację w zrozumiałym dla siebie języku.

10. Zakończenie.

Wychowawca prosi rodziców o odpowiedzi na następujące pytania:

- Jak się czują i jakie mają refleksje po wspólnym spotkaniu?
- Czego chcieliby się jeszcze dowiedzieć teraz lub podczas kolejnego spotkania?
- Czy jest coś, o co chcieliby zapytać siebie nawzajem?

Nauczyciel informuje, w jaki sposób mogą skontaktować się indywidualnie z wychowawcą. Dziękuje za spotkanie i rozmowę.

Tekst powstał w partnerstwie z Norwegian Refugee Council.